

Informácia k vzoru formulára pre spracovanie Správy o napĺňaní priorít a cieľov Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky za rok 2017 na úrovni vyšších územných celkov

Sekcia regionálneho rozvoja Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „sekcia“) v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi každoročne vyhodnocuje plnenie Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „národná stratégia“) a predkladá vláde správu o jej realizácii.

Predchádzajúca Správa o realizácii národnej stratégie za rok 2016 bola prerokovaná vládou Slovenskej republiky dňa 17. januára 2018 a jej závery boli použité ako východiskový materiál pri vypracovaní Vstupnej správy k Stratégii regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030¹.

Jedným z kľúčových podkladov pre správu o realizácii národnej stratégie za predchádzajúci kalendárny rok je **Správa o napĺňaní priorít a cieľov národnej stratégie**, ktorú v zmysle § 11 písm. c) zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov zasiela každý vyšší územný celok (ďalej len „VÚC“) úradu vlády **každoročne do 30. júna**.

V snahe zvyšovať kvalitu správ pripravila sekcia Vzor formulára Správy VÚC o napĺňaní priorít a cieľov národnej stratégie za rok 2017 ako výsledok vzájomnej diskusie zástupcov sekcie a vyšších územných celkov.

Vzor formulára za rok 2017 obsahuje dve časti:

- A. Napĺňanie hlavných cieľov VÚC v nadväznosti na priority Stratégie Európa 2020
- B. Aktivity VÚC za rok 2017 v oblasti stanovených priorít

A. Napĺňanie hlavných cieľov VÚC v nadväznosti na priority Stratégie Európa 2020

V rámci hlavných cieľov národnej stratégie bolo **stanovených desať ukazovateľov**:

1. **Miera zamestnanosti**, ktorá uvádza podiel obyvateľov VÚC v aktívnom veku, ktorí v sledovanom období pracovali za mzdu po dobu aspoň jednej hodiny voči celkovému počtu obyvateľov v aktívnom veku.
2. **Výdavky na výskum a vývoj** vyjadrené percentuálnym podielom celkových výdavkov na výskum a vývoj na HDP VÚC.
3. **Miera vysokoškolsky vzdelanej populácie** daná podielom absolventov vysokoškolského štúdia vo veku 30 až 34 rokov k celkovému počtu obyvateľov rovnakej vekovej skupiny.
4. **Miera ohrozenia populácie chudobou a sociálnym vylúčením** vyjadrená podielom súčtu ľudí, ktorí sú v riziku chudoby (po sociálnych transferoch) a/alebo sú závažne materiálne deprivovaní a/alebo žijú v domácnostiach s veľmi nízkou intenzitou práce a celkovej populácie.
5. **Regionálny HDP** (PKS, v mil. €) ako nástroj európskeho a vnútroštátneho porovnávania ekonomickej výkonnosti regiónov a merania regionálnych disparít s ohľadom na rozdielnu cenovú hladinu.
6. **Podiel zhodnocovaného komunálneho odpadu** vyjadrený percentuálnym podielom triedeného odpadu z celkového objemu odpadu.
7. **Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu** vyjadrený percentuálnym podielom obyvateľov napojeného na verejnú kanalizáciu k celkovému počtu obyvateľov VÚC.
8. **Podiel obyvateľov napojených na verejný vodovod** vyjadrený percentuálnym podielom obyvateľov zásobovaného z verejných vodovodov k celkovému počtu obyvateľov VÚC.

---

¹ http://www.vlada.gov.sk/data/files/7075_vstupna-sprava_novej-strategie_rur-sr-do-roku-2030.docx

9. **Produkcia tuhých emisií** daná množstvom vyprodukovaných tuhých a kvapalných častíc znečisťujúcich látok v tonách, ktoré vzniká spaľovaním tuhých palív alebo niektorými priemyselnými technológiami.
10. **Produkcia oxidu uhoľnatého** vyjadrená množstvom vyprodukovaného oxidu uhoľnatého v tonách, ktoré vzniká pri nedokonalom spaľovaní fosílnych palív alebo biomasy.

VÚC doplní verifikovateľné údaje za rok 2017 a chýbajúce údaje z predchádzajúcich rokov, ak sú ku dňu podania správy dostupné. V prípade, že uvedené údaje nie sú ku dňu podania správy dostupné, vyplní len údaje v tabuľkách č. 2 – 4.

Tabuľka č.1: Napĺňanie strategických cieľov VÚC

Regióny NUTS 3 a 1	Rok	BL	TA	TC	NI	ZI	BC	PV	KI	SR
1. Miera zamestnanosti (20-64, VZPS, %)	2008	78,00	74,60	71,80	70,40	62,20	69,50	65,50	61,50	68,80
	2012	76,30	69,73	66,78	65,10	63,35	63,35	60,55	58,75	65,03
	2013	75,00	69,55	66,10	65,08	63,83	62,65	61,58	59,38	65,03
	2014	74,88	69,35	67,85	66,68	64,28	63,18	62,28	61,48	65,93
	2015	75,18	71,7	69,03	67,63	67,70	66,63	62,80	63,30	67,65
	2016	78,68	74,83	71,43	69,88	69,95	67,90	65,13	64,00	69,80
	2017	79,20	74,60	73,90	71,90	70,90	69,20	67,00	65,10	71,10
	Zdroj: Datacube pr3102qr									
Cieľ za kraj /SR	2020	78,00	70,30	70,00	68,00	63,00	69,70	66,00	65,00	72,00
2. Výdavky na výskum a vývoj (%-ný podiel z HDP v PKS na obyvateľa, SR)	2008	0,88	0,22	0,69	0,28	0,27	0,24	0,13	0,36	0,46
	2012	1,60	0,30	0,44	0,30	0,76	0,48	0,27	0,94	0,80
	2013	1,67	0,35	0,44	0,24	0,77	0,51	0,30	0,81	0,82
	2014	1,47	0,55	0,77	0,63	0,93	0,53	0,35	0,74	0,88
	2015	1,73	1,13	0,70	1,05	1,54	0,64	0,32	1,10	1,18
	2016	1,40	0,45	0,76	0,42	0,67	0,53	0,34	0,67	0,79
	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
	Zdroj: ŠÚ SR									
Cieľ za kraj /SR	2020	3,00	3,00	0,08	0,10	0,10	0,20	0,10	0,04	0,20
3. Miera vysokoškolsky vzdelanej populácie vo vekovej skupine 30 až 34 rokov - odhad (v %)	2011	50,40	18,40	20,00	11,30	19,60	22,40	21,40	21,10	23,20
	2012	47,30	18,20	20,50	16,60	22,80	21,50	**	22,00	23,70
	2013	53,90	13,00	26,90	20,80	27,90	23,40	**	27,30	26,90
	2014	54,90	17,20	24,90	19,60	27,00	20,60	20,02	31,40	26,90
	2015	46,20	20,60	27,90	26,20	25,00	21,80	23,2	31,80	28,10
	2016	51,20	24,60	30,10	31,50	26,70	26,30	28,8	29,00	31,30
	2017	61,00	31,10	24,30	38,00	33,60	26,2	27,30	30,50	34,30
	Zdroj: VZPS, ŠÚ SR									
Cieľ za kraj /SR	2020	45,00	28,30	27,00	28,00	26,00	31,00	32,00	34,00	40,00
4. Populácia ohrozená chudobou a sociálnym vylúčením (v %) Zdroj: EU SILC, ŠÚ SR	2008	13,30	12,50	19,30	20,60	17,70	23,30	27,00	26,60	20,60
	2012	16,90	16,50	15,70	23,00	20,00	24,30	24,70	20,60	20,50
	2013	19,60	16,10	15,70	20,80	17,40	22,70	23,80	20,00	19,80
	2014	16,50	14,00	14,40	17,40	18,30	22,30	21,90	20,10	18,40
	2015	16,20	13,20	15,70	18,10	19,60	21,40	20,60	20,10	18,40
	2016	13,80	13,50	14,50	17,40	19,90	19,50	23,60	19,70	18,10
	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
	Zdroj: EU SILC, ŠÚ SR									
Cieľ za kraj /SR	2020	10,00	14,30	15,00	20,00	17,00	21,50	20,00	19,00	17,20*
5. Regionálny HDP (PKS, v mil.)	2008	26 329	11 849	10 066	11 043	11 199	9 148	8 729	11 842	100 208
	2012	29 097	12 244	10 313	12 141	11 703	9 218	9 535	12 213	106 467
	2013	30 619	12 356	10 381	12 153	11 855	9 605	9 682	12 501	109 157
	2014	31 933	13 269	10 886	12 633	12 633	9 902	10 286	13 289	114 797
	2015	34 224	13 379	11 439	12 947	13 357	10 588	10 893	14 292	121 097
	2016	34 233	13 702	11 320	13 216	13 353	10 683	11 177	14 060	121 747
	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
	Zdroj: Datacube nu3001rr									
Cieľ za kraj /SR	2020	32 455	12 000	10 000	12 000	12 000	9 500	10 000	12 500	..
6. Podiel zhodnocovaného komunálneho odpadu	2008	54,86	5,58	7,16	10,57	7,01	3,38	8,54	32,67	17,80
	2012	63,36	13,95	16,39	13,02	13,26	18,59	11,90	46,52	25,53
	2013	65,28	16,94	21,46	15,06	16,19	15,62	13,94	48,28	27,78
	2014	66,82	20,21	20,11	14,15	20,84	20,75	15,11	47,62	29,23
	2015									

(v %)	2015	68,39	19,65	20,56	18,55	18,79	20,32	16,03	49,62	30,37
	2016	64,77	23,02	22,17	23,23	23,27	28,51	23,18	51,82	33,19
Zdroj: Datacube zp3002rr	2017	64,92	27,04	27,84	30,99	32,98	35,33	25,43	55,46	38,34
Cieľ za kraj /SR	2020	70,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	..
7. Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov (v%)	2008	99,10	97,00	73,50	90,20	86,50	90,60	73,80	76,50	87,30
	2012	96,80	87,80	89,80	90,20	89,50	86,20	78,80	80,80	87,00
	2013	97,00	88,40	90,10	90,60	89,70	86,40	79,50	81,20	87,40
	2014	97,30	88,70	90,20	90,60	90,10	86,70	79,90	81,70	87,70
	2015	96,90	89,00	90,40	91,10	90,30	87,10	80,40	83,60	88,20
	2016	97,40	89,10	91,00	91,50	90,50	87,40	80,80	84,00	88,60
Zdroj: Datacube vh3001rr	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Cieľ za kraj /SR	2020	97,00	90,80	95,00	92,00	90,00	89,50	83,00	85,00	..
8. Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu (v%)	2008	86,90	53,30	47,00	45,70	52,30	60,30	51,90	57,20	59,40
	2012	87,40	60,30	59,60	50,20	62,20	60,50	60,80	60,70	62,40
	2013	87,70	62,30	59,80	50,10	63,90	61,70	63,90	61,50	63,50
	2014	88,20	64,30	61,80	51,50	64,80	61,80	64,90	61,90	64,70
	2015	88,10	65,50	62,20	51,90	64,70	61,50	66,00	62,50	65,10
	2016	88,60	66,30	64,80	52,90	66,30	61,70	67,40	63,40	66,30
Zdroj: Datacube vh3001rr	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Cieľ za kraj /SR	2020	90,00	68,50	70,00	55,00	70,00	65,50	63,00	65,00	..
9. Produkcia tuhých emisií (v tonách)	2008	816,00	1 770,00	4312,00	3 053,00	6 459,00	6 566,00	4 514,00	6 601,00	34 091,00
	2012	765,60	1 886,00	4 171,50	3 176,50	6 875,30	6 853,90	4 799,60	6 847,20	35 375,60
	2013	775,60	1 933,90	4 300,60	3 255,20	7 079,80	6 917,60	4846,30	6 912,40	36 021,30
	2014	732,50	1 893,60	4 274,60	3 144,60	6 781,70	6 731,20	4 722,00	6 845,20	35 125,40
	2015	720,40	1 956,50	4 563,40	3 291,20	6 911,70	7 007,30	4 843,10	6 457,90	35 751,40
	2016	**	**	**	**	**	**	**	**	**
	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Zdroj: Datacube zp3003rr	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Cieľ za kraj /SR	2020	700,00	1 900,10	4 000,00	3 000,00	6 800,00	6 500,00	4 500,00	6 600,00	..
10. Produkcia oxidu uhľnatého (v tonách)	2008	3 482,00	3 306,00	10 043,00	6 849,00	14 210,00	29 303,00	7 080,00	104 142,00	178 415,00
	2012	2 547,60	2 963,10	10 918,20	5 531,70	12 528,00	27 266,00	7 128,30	119 883,00	176 349,00
	2013	2 851,60	2 945,70	10 502,40	5 730,80	12 223,00	25 649,10	7 349,30	106 566,50	173 818,60
	2014	2 851,40	2 671,30	11 762,20	5 416,60	11 731,60	26 257,20	6 900,90	119 883,00	187 474,30
	2015	3 145,50	2 808,00	10 981,60	6 112,20	11 174,50	26 571,80	7 277,50	119 833,50	187 904,70
	2016	**	**	**	**	**	**	**	**	**
	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Zdroj: Datacube zp3003rr	2017	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Cieľ za kraj /SR	2020	2 400,00	2 900,20	10 000,00	5 500,00	11 000,00	25 000,00	7 000,00	100 000,00	..

* Ukazovateľ Stratégie Európa 2020 (s cieľovou hodnotou 17,2) indikátor miery rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia sa sleduje v rámci Eurostatu iba na národnej úrovni.

Tabuľka č. 2: Aktivity VÚC k sledovaným ukazovateľom za rok 2017

Číslo ukazovateľa	Popis aktivít zrealizovaných VÚC v roku 2017 na dosiahnutie stanovených cieľových hodnôt sledovaných ukazovateľov pre rok 2020
1.	Aktivity KSK za rok 2017 v prílohe, KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ.
2.	Aktivity KSK za rok 2017 v prílohe, KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ.
3.	Aktivity KSK za rok 2017 v prílohe, KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ.
4.	Aktivity KSK za rok 2017 v prílohe, KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ.
5.	KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ.
6.	Zavedenie separovaného zberu v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti (OvZP) KSK, rozširovanie jednotlivých separovaných komodít, podpora environmentálnej výchovy, nakladanie s odpadmi na školách v OvZP
7.	Aktivity, ktoré môžu ovplyvniť tento ukazovateľ sú plne v gescii štátu (MŽP SR) ako aj prístup k finančným mechanizmom centrálne riadenými štátom (OP KŽP, Envirofond, IROP). Žiadateľom a realizátorom aktivít na zlepšenie stavu tohto ukazovateľa je v rukách vodárenských spoločností, ktoré sa nezodpovedajú za svoju činnosť regionálnym samosprávam.
8.	Pri napojenosti obyvateľov na verejnú kanalizáciu je situácia obdobná ako v predošlom ukazovateli, kde samosprávny kraj nie je priamo zainteresovaný na zlepšení vývoja v danom segmente.
9.	V rámci Košického kraja sa situácia veľmi pomaly ale zlepšuje v prospech kvality ovzdušia, čo KSK čiastočne a nepriamo ovplyvňuje rozhodovaním o umiestnení investičných zámerov na svojom území, dbá na to aby boli etablované BAT technológie a neodporúča umiestňovanie prevádzok škodiacich kvalite ovzdušia, včasné jaré „upratovanie“ ciest v správe KSK, odstránenie zdrojov znečisťovania tuhými znečisťujúcimi látkami
10.	V rámci Košického kraja sa situácia veľmi pomaly ale zlepšuje v prospech kvality ovzdušia, čo KSK čiastočne a nepriamo ovplyvňuje rozhodovaním o umiestnení investičných zámerov na svojom území, dbá na to aby boli etablované BAT technológie a neodporúča umiestňovanie prevádzok škodiacich kvalite ovzdušia,

Tabuľka č. 3: Popis hlavných faktorov rozvoja v stanovených oblastiach

Číslo ukazovateľa	Popis aktivít, ktoré napomohli pozitívnemu vývoju smerom k dosiahnutiu cieľových hodnôt
1.	Hospodárske oživenie v Eurozóne, prílev zahraničných investícií, aktívna politika trhu práce, podpora rozvoja lokálnej ekonomiky, podpora vzniku nových pracovných miest v súčasne perspektívnych sektoroch (IT sektor, robotika a automatizácia, kreatívny priemysel, priemysel striedornej ekonomiky), uvoľnenie pracovných pozícií odchodom veľkej skupiny pracujúcich do dôchodkového veku.
2.	Využívanie EŠIF fondov, ktoré dosiahli vrchol v roku 2015 a smerovali do technologického vybavenia výskumných centier, centier excelentnosti a univerzitných vedeckých parkov.
3.	Prepojenie systému vzdelávania a trhu práce, EŠIF fondy investované do skvalitnenia učební v školských zariadeniach a do laboratórií univerzít.
4.	Vzdelávanie najmä žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, zvyšovanie vzdelanostnej úrovne rómskej populácie.
5.	Aktivity zamerané na rast HDP v Košickom kraji sú totožné s aktivitami na rast zamestnanosti v bode 1, nakoľko tieto oblasti sa vzájomne prelínajú.
6.	Separovaný zber viacerých komodít, environmentálna výchova na stredných školách.
7.	Nasmerovanie žiadateľov o NFP na relevantné inštitúcie, poradenská pomoc pri podávaní projektov.
8.	Nasmerovanie žiadateľov o NFP na relevantné inštitúcie, poradenská pomoc pri podávaní projektov.
9.	Racionálne posúdenie vplyvov plánovaných činností (investícií) na kvalitu ovzdušia a stav životného prostredia v kraji v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, Odstraňovanie zvyškov posypov po zimnej údržbe z ciest v správe KSK (cesty II. a III. triedy), čím sa zamedzí prašnosti ciest,
10.	Racionálne posúdenie vplyvov plánovaných činností (investícií) na kvalitu ovzdušia a stav životného prostredia v kraji v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov,

Tabuľka č. 4: Popis identifikovaných prekážok v stanovených oblastiach

Číslo ukazovateľa	Identifikácia hlavných prekážok, ktoré bránia napĺňaniu stanovených cieľov
1.	Nezosúladenie medzi dopytom a ponukou na trhu práce z hľadiska kvalifikačnej štruktúry, v IT odvetví je podstatne väčší dopyt ako disponibilná ponuka na trhu práce, pomalý rozvoj duálneho vzdelávania, nedobudovaná dopravná infraštruktúra (predovšetkým diaľnice).
2.	Oneskorené schvaľovanie potrebnej legislatívy (inovačný akčný plán, schvaľovanie RIS domén), problémy s výzvami zameranými na výskum a vývoj a strategickú výskumnú infraštruktúru. Extrémna snaha ministerstiev presadzovať národné projekty na úkor dopytovo orientovaných a chýbajúca podpora regionálnych inovačných ekosystémov, veľké problémy s verejným obstarávaním.
3.	Nesúlad medzi potrebami podnikov a tým, čo vysoké školy produkujú – z pohľadu potrieb praxe stačí bakalárske vzdelávanie. Odchod najlepších talentov a mozgov študovať do zahraničia. Je potrebné mať väčšiu skupinu absolventov vysokých škôl a univerzít zameraných na technické a prírodovedné odbory.
4.	
5.	Za najväčší problém považujeme obrovskú disproporciu medzi rastom HDP v Bratislavskom kraji a v ostatných krajoch Slovenska a tým narastajúce regionálne rozdiely.
6.	KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ, jeho naplňovanie a zodpovednosť za zlepšovanie stavu nakladaní s odpadmi, zvyšovaním separácie plne na bedrách štátu prostredníctvom MŽP SR. Priamo ovplyvňuje odpadové hospodárstvo vo svojich OvZP, kde dohliada na dodržiavanie legislatívnych predpisov.
7.	KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ, jeho naplňovanie a zodpovednosť za zlepšovanie stavu v napojenosti obyvateľov na verejný vodovod je plne na bedrách štátu prostredníctvom MŽP SR a vodárenských spoločností
8.	KSK nemá možnosť priamo ovplyvniť daný ukazovateľ, jeho naplňovanie a zodpovednosť za zlepšovanie stavu v napojenosti obyvateľov na verejnú kanalizáciu plne na bedrách štátu prostredníctvom MŽP SR a vodárenských spoločností
9.	Kompetencie regionálnej samosprávy neumožňujú účinne vstupovať do ovplyvnenia, zlepšenia kvality ovzdušia (tuhé znečisťujúce látky) týkajúcich sa komunálnej a podnikateľskej sféry.
10.	Kompetencie regionálnej samosprávy neumožňujú účinne vstupovať do ovplyvnenia, zlepšenia kvality ovzdušia (produkcia CO) týkajúcich sa komunálnej a podnikateľskej sféry.

B. Aktivity VÚC za rok 2017 v oblasti stanovených priorít

VÚC doplní aktivity, ktoré boli realizované v rámci stanovených prioritných oblastí a stručne popíše trend vývoja danej prioritnej oblasti.

Tabuľka č.5: Košický samosprávny kraj

Prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR	Stanovené priority na území VÚC	Popis realizovaných aktivít VÚC za rok 2017 v oblasti stanovených priorít do roku 2020	Popis trendu vývoja v prioritnej oblasti
Inteligentný rast - vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inováciách	Zlepšenie kvality vzdelávania a zabezpečenie jeho dostupnosti	<p>Bola spracovaná aktualizácia a konkretizácia cieľov Stratégie rozvoja výchovy a vzdelávania v stredných školách v Košickom samosprávnom kraji pre školský rok 2017/2018.</p> <p>V súčasnosti je na SOŠ spolu zaradených 43 elokovaných pracovísk pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. V rokoch 2016-2017 boli novo zaradené:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elokované pracovisko, Mládežnícka 3, Košice - Šaca, ako súčasť Strednej odbornej školy Jána Bocatia, Bocatiova 1, Košice 2. Elokované pracovisko, Vodárenská 19, Košice, ako súčasť Strednej odbornej školy Jána Bocatia, Bocatiova 1, Košice (od 1.9.2016), 3. Elokované pracovisko, Školská 16, Markušovce, ako súčasť Strednej odbornej školy, Markušovská cesta 4, Spišská Nová Ves, (pozn. momentálne nevzdeláva), 4. Elokované pracovisko, Rudňany 5, ako súčasť Strednej odbornej školy, Markušovská cesta 4, Spišská Nová Ves, od 1.9.2016 5. Elokované pracovisko, Šamudovce 100, ako súčasť Strednej odbornej školy, Mierová 727, Strážske 6. Elokované pracovisko, Ťahynská 845/3 Pavlovce nad Uhom ako súčasť Strednej odbornej školy Mierová 727, Strážske, od 1.9.2016 7. Elokované pracovisko, SNP 1, Gelnica ako súčasť Strednej priemyselnej školy 	<p>MŠVVaŠ SR vydáva v súlade so zákonom zoznam odborov, ktoré sú nedostatočné na trhu práce a zoznam odborov, ktoré sú nad rozsah trhu práce.</p> <p>V rokoch 2016-2017 sa naštartoval proces zosúladovania sietí stredných škôl s potrebami trhu práce. Proces zahŕňa aj spracovanie nových odborov, ktoré boli predložené na schválenie na MŠVVaŠ SR a experimentálne sa začali overovať na stredných školách.</p> <p>Experimentálne odbory, v ktorých sa pokračuje v overovaní v školskom roku 2017/2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Veterinárny asistent pre ambulancie – Športový manažment – Digitálna maľba – koncept art – Dizajn digitálnych aplikácií – Dizajn exteriéru – Autotronik – Mechanik drevostavieb – Technik drevárskych CNC zariadení – Technik vodár vodohospodár – Agromechatronik

		strojníckej, Komenského 2, Košice (od 1.9.2018)	
	Posilnenie výkonnosti v oblasti výskumu a podnikania s cieľom podporiť inovácie a šírenie znalostí	<p>Košický samosprávny kraj sa aktívne zapojil do prác a sieťovania, nastavovania procesu spolupráce spojenej s postupným uvádzaním do prevádzky univerzitného vedeckého parku TECHNICOM pri Technickej univerzite Košice. Univerzitný vedecký park TECHNICOM je kreovaný ako „komplexný ekosystém transferu technológií a inovácií“ v univerzitnom prostredí, s prepojením na hospodársku prax hlavne v oblasti technických vied. Zároveň aktívne rozbiehame spoluprácu s nedávno dokončeným univerzitným vedeckým parkom MEDIPARK. Ten bude primárne slúžiť ako špičkového národné a medzinárodné centrum pre aplikovaný výskum a transfer jeho výsledkov do praxe v oblasti biomedicíny. Je súčasťou strategickú výskumnej infraštruktúry Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzity veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach a Technickej univerzity v Košiciach. Súčasťou našich realizovaných aktivít je zapojenie do projektu ELISE (Interreg Europe). Ide o projekt z domény Life Science, ktorý nám umožnil v roku 2017 realizovať nosné aktivity spojené so získaním poznatkov o fungovaní a kreovaní inovačného partnerstva, o manažovaní lokálneho inovačného ekosystému, inkubačného programu, technologického transferu a podpore start-up komunít. Ide o podporu výskumných vývojových projektov v oblasti biomedicíny a biomateriálov, vytváranie podmienok pre uvádzanie inovatívnych lekárskeho diagnostických</p>	<p>V roku 2017 boli s dvojročným oneskorením postupne schvaľované Radou vlády SR pre výskum a inovácie domény zadané v národnej stratégii RIS3+. Ide o domény – Automobily pre 21. storočie, Priemysel pre 21. storočie, Digitálne Slovensko a kreatívny priemysel, Zdravie obyvateľstva a zdravotnícke technológie, Zdravé potraviny a životné prostredie. K týmto doménam sú v rámci OP VaI otvárané vecne príslušné výzvy z OP VaI stimulujúce inovačné MSP ku uvádzaniu na trh nových inovatívnych produktov a služieb, ako aj k spolupráci s výskumnou a vývojovou základňou.</p>

		<p>zariadení do praxe, v oblasti personalizovanej medicíny a výskumu a aplikácie nových liečebných postupov na báze kmeňových buniek, v oblasti klinického výskumu, v oblasti podpory start-upov príprava odborníkov pre biomedicínsky a farmaceutický priemysel. V rámci našich inovačných aktivít sme sa zapojili do prípravy podania projektu DECIBEL Interreg CENTRAL EUROPE. Cieľom projektu je poskytnúť tvorcom politík na regionálnej a miestnej úrovni a hlavným zainteresovaným stranám nové vedomosti, zručnosti a nástroje pre budovanie alebo posilňovanie kreatívneho ekosystému. Ďalšou našou aktivitou bolo nadviazanie spolupráce s Juhomoravským inovačným centrom (JIC) so sídlom v Brne, ktoré má v budovaní ekosystému inovácií bohaté skúsenosti a dosiahol vynikajúce výsledky pri budovaní inovačného regiónu a inovačného ekosystému.</p>	
	Podpora premeny kreatívnych nápadov na inovatívne produkty	<p>Košický samosprávny kraj (KSK) v roku 2017 organizoval a participoval na vypracovaní štúdie uskutočniteľnosti spojenej s vybudovaním Kreatívneho centra v areáli na Strojárskej ulici č. 3 v Košiciach.</p>	<p>Kreatívna ekonomika a kreativita je predmetom čoraz väčšej podpory a záujmu politik realizovanej z národnej a regionálnej úrovni v celej EÚ, ale i v rozvojových krajinách. KSK má v súčasnosti jedinečnú príležitosť revitalizovať a zmodernizovať veľkú časť bývalého industriálneho areálu z konca 19. storočia tak, aby bolo uchované a prezentované unikátne priemyselné kultúrne dedičstvo a zároveň boli kreatívcom poskytnuté priestory a technologická vývojová infraštruktúra s poradenskými službami. Zmyslom spoločného postupu s našimi partnermi je dať silný impulz pre iniciovanie nových pracovných miest, podnietiť tvorbu a testovanie nových kreatívnych nápadov, inovatívnych produktov a služieb pre rôzne oblasti priemyslu a hospodárstva</p>

	Podpora služieb a procesov, ktoré môžu byť zdrojom rastu	<p>Informačno-poradenské centrum KSK slúži pre širokú verejnosť ako informačný bod pre čerpanie európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) z jednotlivých operačných programov. V roku 2017 poskytlo IPC na KSK súhrne 271 konzultácií. Počet konzultácií sa v priebehu roku menil v závislosti od období, kedy boli zverejnené jednotlivé výzvy. V roku 2017 sa spustili v gescii SBA (Slovak Business Agency) v Košiciach aktivity regionálneho centra NPC SBA – inštitúcie typu one-stop-shop – situovaných do regiónov. Skupina 10 poradcov začala poskytovať odborne garantované služby, ktoré sú určené pre záujemcov o podnikanie, podniky v počiatočnom štádiu rozvoja alebo už existujúce, etablované podniky, splňajúce kritériá MSP. V roku 2017 sa v gescii regionálnej pobočky SARIO v Košiciach začali realizovať aktivity na organizačnú a odbornú podporu MSP vo forme národnej prezentácie v zahraničí a medzinárodnej spolupráce na Slovensku a v zahraničí. V rámci balíka služieb MSP z KSK sú poskytované služby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Účast' slovenských podnikov na prezentačných podujatiach 2. Vytváranie špecifík a činností na podporu internacionalizácie MSP v SR 3. Individuálna podpora pri internacionalizácii MSP, podpora prostredníctvom Trade Pointov a zapájanie MSP do komunitárnych programov EÚ. 4. Využívanie nástrojov elektronického podnikania MSP, aktivita zahŕňa rôzne druhy poradenstva vo vzťahu k podpore elektronického podnikania. 	<p>v Košickom kraji.</p> <p>Podpora poradenských služieb MSP v KSK je dôležitou prioritou MH SR ako aj KSK. Bez tejto systematickej poradenskej podpory nie je možné uvažovať so zvýšením podielu MSP v hospodárskom raste a inovačnej výkonnosti v KSK. Je preto potrebné vybudovať a kultivovať podnikateľský ekosystém v kraji schopný poskytovať širokú paletu služieb, či už odborné skupinovú činnosť – semináre, webináre, prednášky, diskusné fóra, workshopy, konferencie a pod., poskytovaním krátkodobého i dlhodobého individuálneho poradenstva, pobyty v klasickom alebo virtuálnom podnikateľskom inkubátore, zabezpečením účasti na odborných podujatiach a stážových pobytoch v zahraničí, podporou prenos výskumného aplikačného potenciálu do podnikateľského prostredia, popularizačnými aktivitami pre stredné a vysoké školy a širokú verejnosť zamerané na zvýšenie motivácie podnikateľov, ako aj komplexné informáciami o možnostiach financovania podnikateľských aktivít, či službách partnerských inštitúcií.</p>
	Podpora tvorby	Úrad KSK sa v uplynulých	Tvorba kvalitných pracovných

kvalitných pracovných miest	dvoch rokov aktívne podieľal s potenciálnymi zahraničnými partnermi na príprave zámeru vybudovania Globálneho logistického industriálneho parku (GLIP) v Košiciach tak, aby sa stal strategickou podnikateľskou príležitosťou pre dlhodobé etablovanie medzinárodných investícií v oblasti logistiky a výroby v Strednej a Východnej Európe v druhej priemyselne najvýznamnejšej aglomerácii Slovenska.		miest vo svete je častokrát viazaná na mestské aglomerácie a ich zapojenie do globálnej deľby práce, tovarov a služieb. Koncept GLIP predstavuje vynikajúcu príležitosť v čase napojenia Košíc na diaľničný systém D1 a R vybudovať multimodálny systém, ktorý na jednej strane kombinuje vstup do suchozemského prístavu so širokorozchodnou traťou a duálnym prekladacím terminálom, integrovaný veľkokapacitnými špedičnými halami a distribučnými, montážnymi a výrobnými halami na druhej strane. Takýto koncept potrebuje strategickú podporu štátu a lobing a promo na medzinárodných ekonomických a finančných fórach na jednej strane na strane druhej môže prísť odmena v kreovaní tisícov nových a dlhodobo udržateľných a pracovných miest a silnejšej zapojenia miestnych firiem do globálnych výrobných a distribučných reťazcov.
Posilnenie súdržnosti	Úrad KSK vypracoval koncept rozvoja aktívneho starnutia a podpory striebornej ekonomiky v podmienkach KSK.		EÚ, SR aj Košický kraj v blízkej budúcnosti bude čeliť fenoménu prudkého starnutia, s ktorým sa bude potrebné inteligentne a inkluzívne vysporiadať. V súčasnosti nemajú regionálne a lokálne autority dostatok informácií a finančných nástrojov na riešenie tejto problematiky. Podľa demografického výskumu bude v Košickom kraji podľa prognóz v roku 2030 viac ako 50% populácie vo veku nad 50 rokov, s čím je spojený nárast strednej dĺžky života obyvateľov a akcelerácia podielu starších ľudí v populácii. Nástup striebornej ekonomiky spojenej s produktmi a službami pre seniorov, ako jeden z faktorov rozvoja, cez ktorý budeme vedieť podporiť rast zamestnanosti a znížiť záťaž na verejné financie.

	Podpora využívania IKT	<p>Naplnenie aktivity, na ktorej KSK aktívne participuje, je realizované prostredníctvom platformy IT Valley a národného projektu IT akadémie 21. storočia, ktorý odštartoval v októbri 2017. Jeho úlohou je nastavenie efektívneho modelu vzdelávania a prípravy mladých ľudí pre aktuálne i perspektívne potreby vedomostnej spoločnosti a trhu práce so zameraním sa na profesie v oblasti informatiky a informačno-komunikačných technológií. Termín ukončenia projektu je stanovený na október 2020. Koordinátorom projektu je UPJŠ v Košiciach.</p>	<p>Hlavným problémom, ktorý v súčasnosti trápi zamestnávateľov v oblasti IT v rámci Košického kraja, je výrazný „odliv talentov a mozgov“, ktoré zaznamenali spoločnosti, ale aj vysoké školy pôsobiace v rámci Východného Slovenska. Tento fakt vyplýva aj z prieskumu žiakov stredných škôl na Východnom Slovensku realizovaného IT Valley Košice v marci 2018. Vzorku predstavovalo viac ako 900 študentov stredných škôl (SŠ), pričom až 59% z opýtaných študentov by chcelo študovať na vysokej škole mimo Východného Slovenska. Je preto potrebné aj s podporou štátu vytvoriť systémovú stratégiu prepojenia stredných a vysokých škôl v oblasti IT za účelom zníženia odlivu mladých ľudí z Košického kraja pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja a zvýšení zamestnanosti. Inšpiráciou pre tento projekt bolo poľské mesto Vroclav, ktoré sa tiež rozhodlo zastaviť únik mozgov. Spoločne s mestskými úradmi, univerzitami, strednými školami a zamestnávateľmi mesto vytvorilo plán, prostredníctvom ktorého sa snažia presvedčiť mnohých študentov a mladých absolventov, aby zostali v regióne.</p>
Udržateľný rast – podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje	Podpora hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje, vývoj nových postupov a technológií vrátane ekologických technológií, a modernizuje priemyselnú základňu	<p>Košický kraj aktívne prispieva k práci a rozvoju nového dynamicky sa rozvíjajúceho klastra v oblasti vyspelej priemyselnej výroby a inžinierskych služieb s vysokou pridanou hodnotou. Klaster má vytvorenú priamu väzbu na európsku technologickú platformu MANUFUTURE, EUROP a EUnited Robotics ako aj združenie EFFRA podporujúce PPP projekty EÚ, špeciálne program Factories of the Future. Klaster v roku 2016 vypracoval štúdiu pre rozvoj platformy Priemysel 4.</p>	<p>Trendom v EÚ, o to viac v SR a v Košickom kraji, je vytváranie podmienok pre vznik regionálnych inovačných ekosystémov podporujúcich znalostne intenzívne výroby a služby. SR má vypracovanú Stratégiu inteligentnej špecializácie s 5 definovanými inovačnými doménami. K nej v roku 2017 dopracovala aj vertikálny model správy a manažmentu postavený na Úrade vlády SR pre vedu, techniku a inovácie pre implementáciu RIS3+. Takýto systém riadenia ak chce byť efektívny musí byť</p>

		<p>a v roku 2017 sa aktívne zapojil do európskeho projektu, ktorý sa zameriava na vytvorenie nadnárodného modelu riadenia inovácií v stredoeurópskych regiónoch a na vytvorenie nadnárodného súboru poznatkov, ktorý podporuje pokrokové výrobné inovácie mimo regionálnych hraníc.</p>	<p>doplnený o systém podpory regionálnych inovačných ekosystémov, technologických platforiem a klastrov, do ktorého budú kraje intenzívnejšie vstupovať. To nám umožní zlepšiť prepojenia s inovátormi mimo regionálnych hraníc projektových regiónov, urýchliť čas na trhu výskumných a vývojových konceptov z výskumu financovaného EÚ a stredoeurópskych laboratórií pre spoločnosti, zvýšiť výdavky na výskum a vývoj a patentové žiadosti, vytvoriť tematicky zamerané skupiny regionálnych manažérov, spolupracovať na nadnárodnom transfere technológií, povzbudiť efektívnejšie nadnárodné hodnotové reťazce firiem v automobilovom, elektrotechnickom priemysle, sektore informačných technológií, automatizácii robotických a mechanických zariadení, v sektore zdravia a zdravotníckych technológií.</p>
<p>Podpora reforiem zameraných na zníženie skleníkových plynov a efektívne využívanie zdrojov</p>	<p>Košický kraj vypracoval Projekt energetickej efektívnosti ELENA. V rokoch 2016 – 2017 prebehol proces prípravy žiadosti v dvoch etapách:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. príprava Pre-Application – súčasťou tejto etapy bolo rokovanie s 12 mestami a 2 združeniami obcí ako partnermi o ich zapojení sa do ELENY, ako aj pripojenie sa KSK k Dohovoru primátorov a starostov ako koordinátora. V spolupráci s partnermi boli predbežne identifikované projektové aktivity a realizovaný výber budov. 2. príprava Application – spočívala v zisťovaní, špecifikácii a kompletizácii vstupných dát najmä z budov, ktoré boli navrhnuté do technickej prípravy v rámci ELENY. KSK 	<p>Podpore trendov zameraných na zníženie skleníkových plynov a využívanie zdrojov sa v Košickom kraji venujú kľúčové inštitúcie, ale aj mimovládny sektor. Kľúčové pracoviska sú na Technickej univerzite v Košiciach. Ide o Centrum výskumu účinnosti integrácie kombinovaných systémov obnoviteľných zdrojov energií a EIT regionálne HUB centrum Košice na Technickej univerzite v Košiciach a Vývojovo-realizačné pracovisko. Tieto centrá riešia úlohy aplikovaného výskumu s podnikateľskými subjektmi v oblasti energetickej efektívnosti, využívania OZE a uskladňovania energie a v oblasti cirkulárnej ekonomiky ako aj v oblasti získavania a spracovania domácich surovín, t.j. v banskom a hutníckom priemysle</p>	

		navrhol realizáciu investičných aktivít v budovách 5-tich školských internátov (A. Garbana, Považská, Medická, Športové gymnázium a Hotelová akadémia Spišská Nová Ves) a 4 polikliník (len fotovoltika). Mestá a obce budú realizovať investície v budovách škôl, kultúrnych inštitúcií, administratívy, na verejnom osvetlení a OZE.	a v priemysle výroby stavebných hmôt etablovanom na Východnom Slovensku.
	Podpora tvorby zelených pracovných miest	V roku 2017 sme na KSK vypracovali cez platformu EZUS akčný plán na podporu odbytu lokálnej produkcie v území Szépcserehát. Akčný plán poskytol presný prehľad o tom, aké aktivity by sa mali podporovať. Na základe toho sa pripravil projekt v rámci Prioritnej osi 3 – Posilnenie udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a pracovnej mobility (anglický názov: Territorial action plan for employment – TAPE) s termínom uzavretia 15. decembra 2017. KSK sa zapojil do rozpracovania projektu Central Europe, ktorého úlohou je postaviť elektronickú platformu obchodovania s lokálnymi poľnohospodárskymi produktmi. Ide o kľúčový prvok moderného obchodu, ktorý spojí trh miestnych producentov s trhom spotrebiteľov. Tento systém by sa mal testovať v priebehu rokov 2018 – 2019. Až následne budeme vidieť a budeme schopní vyhodnotiť ako miestne distribučné siete prispievajú k tvorbe pracovných miest.	Podpora tvorby zelených pracovných miest je v súčasnosti na Slovensku spojená predovšetkým s programom energetickej efektívnosti a využívania OZE. Výzvou pre Slovensko je, že tu chýba ucelený program, ale i politika, ktorá systémovo podporí celý hodnotový výrobný reťazec, ktorý začína u projektanta, technológa, výrobcu technológie, montážnej firmy a prevádzkovateľa u tzv. zelených technológií v porovnaní so západnou Európou. KSK má vypracovaný v rámci 7 RP EU takýto akčný plán. Chýbajú na jeho aplikáciu finančné zdroje.
	Podpora zlepšenia podnikateľského prostredia	Podporu podnikateľského prostredia v Košickom kraji naplňame v našej regulárnej činnosti v rámci klastra IT Valley a klastra AT&R. Odborne, finančne aj metodicky podporujeme aktivity a rozvoj cestovného ruchu prostredníctvom	Podpora zlepšenia podnikateľského prostredia je primárnou politikou, ktorá je v priamej zodpovednosti jednotlivých vecne príslušných ministerstiev. Z krajskej úrovne považujeme za veľmi dôležité to, aby systémovo a intenzívnejšie

		<p>organizácie Košice Región Turizmus, kde sa nám podarilo nastaviť a stabilizovať funkčnú spoluprácu s členskými oblasťnými organizáciami cestovného ruchu v regiónoch Košického kraja. Ďalšou našou aktivitou bolo rozpracovanie konceptu poskytovania inovačných voucherov v spolupráci s univerzitami a nastavenie biznis modelu spolupráce v rámci v kreatívnej ekonomiky. V spolupráci s našou krajskou rozvojovou agentúrou sme začali realizovať projekt ROSIE Zodpovedné a inovatívne MSP v Centrálnej Európe. Tento projekt nadväzuje na tému spoločenská zodpovednosť a zameriava sa na zlepšenie zručností podnikateľov a inovačných aktérov zameraných na podporu zodpovedných inovácií v podnikoch. V rámci projektu sa budú tiež vyvíjať a testovať nástroje a uskutočnia sa školenia s cieľom zlepšiť schopnosť zodpovedne zavádzať inovácie. Výstupom projektu bude aj Cestovná mapa zodpovedných inovácií.</p>	<p>podporovala podnikanie, aby podporovala spolupráca univerzít s MSP na úrovni regionálneho inovačného ekosystému, ako aj úrovni hodnotových reťazcov, klastrov a technologických platforiem. K tomu je potrebné rozvíjať niektoré nástroje selektívnej podpory perspektívnych výrobných segmentov ekonomiky. Je potrebné podporiť a rozvíjať širokú paletu služieb poskytovaných v Národnom podnikateľskom centre v regiónoch v podobe odborných skupinových činností – semináre, webináre, prednášky, diskusné fóra, workshopy, konferencie, poskytovanie krátkodobého i dlhodobého individuálneho poradenstva, pobyty v klasickom, alebo virtuálnom podnikateľskom inkubátore, účasť na odborných podujatiach a stážových pobytoch v zahraničí, ako aj informačné a popularizačné aktivity pre stredné a vysoké školy a širokú verejnosť zamerané na zvýšenie motivácie podnikateľov, ako aj komplexné informácie o možnostiach financovania podnikateľských aktivít, či o službách partnerských inštitúcií.</p>
<p>Inkluzívny rast – podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú udržateľnosť</p>	<p>Podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti</p>	<p>V roku 2017 sme aktívne podieľali na rozpracovaní akčného plánu pre najmenej rozvinuté regióny v okrese Gelnica. Zároveň prebehli prípravné práce akčného plánu pre najmenej rozvinuté regióny v okrese Košice – okolie.</p>	<p>Prevažne vidiecke regióny potrebujú svoj endogénny rozvoj nevyhnutne výrazne podporovať exogénnymi faktormi, pretože im chýba hlavne finančný, ľudský a často znalostný kapitál. Výzvou pre Východné Slovensko a Košický kraj je, že sa strategicky z úrovne politik štátu nevytvára motivačné prostredie, ktoré by lepšie využilo disponibilné prírodné zdroje, ktoré tú máme. Zatiaľ to funguje tak, či v poľnohospodárstve, baníctve, že sa surovina vypestuje, resp. vyťažie a vyvezie sa von bez ďalšieho zhodnotenia v kraji. Hovoríme tu o využití hĺbkovej</p>

			geotermálnej energie na Východoslovenskej nížine vhodnej pre energetické využitie, ako aj využitie v potravinárskom priemysle a cestovnom ruchu. Tento potenciál sa počíta rádovo na 100 MVt. Obdobne je to s ložiskom mastenca v Gemerskej Polome, s využitím drevnej hmoty na Spiši a Gemeri a s využitím potenciálu bioekonomiky pre rozvoj vidieka a jeho politiku. Potrebujeme robustnejšie podporiť prístup, ktorý zapája miestne spoločenstvá a pridáva hodnotu miestnym zdrojom, čo možno pokladať za novú cestu k miestnemu rozvoju, vytváraniu pracovných miest a podnikov vo vidieckych oblastiach.
	Zabezpečenie prístupu a možnosti vzdelávania sa pre všetkých počas celého života, prispievajúc ku zníženiu chudoby a zabráňujúc javu sociálneho vylúčenia	Bol podaný spoločný pilotný projekt Rómskeho vzdelávacieho fondu a Košického samosprávneho kraja s názvom „A good start-dobry začiatok“ zameraného na podporu činnosti komunitných centier u vybraných partnerov.	
	Odstraňovanie prekážok, ktoré bránia vstupu na trh práce		